

Shaare Ezra is a one of a kind, multi-faceted organization that's there for the community. Under the leadership of HaRav Shay Tahan שליט"א, Shaare Ezra feels that proper Halachic guidance should be accessible to everyone, therefore we offer the community the opportunity to call, text, WhatsApp, or e-mail any halachic questions they may have, through the Bet Horaah, where qualified, trained and ordained Rabbis are available to answer your questions in English, Hebrew and Russian. Shaare Ezra is from the community—for the community.

Call/Text:

347-918-4088

WhatsApp:

347-666-3467

Email: askhala-

cha1@gmail.com

Website:

www.askhalacha.com

Rabbishaytahan.com

Bet Horaah בית הוראה שערי עזרא Shaare Ezra

Parshat Vayetzei

Zmanim for New York:

Candle Lighting: 4:10pm

Shabbat ends: 5:14pm

R"T: 5:41pm

Blessings to our generous donor for allowing the continuation of our newsletter to be available around the NY tristate area, Monsey, Miami, and more. May he and his wife merit to see much Nachat from their children and see them grow to be big Talmidei Chachamim!

WOMEN'S PRAYING OBLIGATIONS

RABBI SHAY TAHAN

SUBSCRIBE TO OUR NEW EMAIL NOW PARASHADELIGHT@SHIURENJOYMENT.COM
SUBJECT RABBISHAYTAHAN

It's an interesting phenomenon that while men know exactly what their prayer obligation is, the obligation pertaining to women's prayer is mostly in the dark.

Not only don't many have clarity on it, but even the Shulchan Aruch and the poskim hardly speak about the topic, despite the fact that women's obligations are very different than men.

It's also not widely known that there are big differences between Sepharadi and Ashkenazi women concerning the laws of Tefila as we'll point out BH.

Amidah and Shema

In order to shed some light on this subject, we should first mention that the only thing that is clear in the Shulchan Aruch (שלחן ערוך סי' קו) is that women are obligated to pray the Amidah (well known as Shmone' Esre), and that they aren't obligated to say Kryiat Shema (though it is proper and correct for her to recite it (שלחן ערוך) (סימן ע).

The difference between praying Amidah and reciting the Shema is based on the concept that women are exempt from Mitzvot that are bound to time. Meaning, a Mitzvah which should be performed at a certain time and one can't perform it at other times, such as the blowing of the Shofar, shaking the Lulav and sitting in the Sukkah, women are exempt, although if they decide to voluntarily perform them they are rewarded. Accordingly, they are also exempt from the obligation of saying Kryiat Shema since it must be recited at a certain time: the morning Shema is recited up to three hours of the day while the night Shema is said at night; but all other times, such as in the afternoon, it isn't the proper time

of the Mitzvah.

On the other hand, the Mitzvah of Tefila can be performed the entire day. Although there are prayers for different times (i.e., Shacharit, Mincha and Arvit) but since there is no time when one can't pray, it's not considered time bound, and women are therefore obligated in praying.

Since a woman's most important role is to take care of her family, some say that her prayer obligation depends on how busy she is—a woman that has a few spare minutes a day should pray at least Shacharit and Mincha, but if she doesn't have any time she is exempt from praying altogether (שיחות החפץ חיים ח"א אות כז).

In such a scenario, she should say at least one praise to Hashem and one request.

Birkot Hashachar have both praise and a request, hence a woman can fulfill her praying obligation with their recital in the event she has no time to pray.

Birkot Hashachar

Regarding Birkot Hashachar, some poskim say women are obligated (ערוך השלחן סי' ע"א) while others say they are not. Although they are not obligated, they are permitted to say them if they wish and are encouraged to do so.

According to the Or Letsion (ח"ב עמוד לט) they aren't obligated since those blessings are to be said only in the morning (לדעת הגאון מליסא עד ד') (שעות ולדעת ר' שלמה קלוגר עד חצות היום) therefore they are under the category of Mitzvot that are bound to time which women are exempt from.

To understand this better, we need to know

WOMEN'S PRAYING OBLIGATIONS

that there are two opinions whether women are permitted to say a Bracha before performing Mitzvot which are bound to time. According to Sefaradim they aren't allowed to as they can't say *במצותיו אשר קידשנו* which means "that Hashem has commanded us", since they aren't commanded in those Mitzvot. whereas according to Ashkenazim they are permitted to say a Bracha on such Mitzvot since the words 'commanded us' refers to the entire nation and since men are commanded, even women may say it.

Accordingly, Sefaradi women should have been restricted from saying Birkot Hashachar as well because they are bound to time, but the Or Letsion explained that Birchot Hashachar are different since they are not blessing for a Mitzvah but rather a blessing of praise to Hashem and therefore even Sefaradi women are permitted to say them.

On the other hand Chacham Ovadia argued that normally women aren't allowed to say any blessings which are bound to time even if they are a praise, still they are obligated to say Birchot Hashachar just as men do, because those blessings aren't considered bound to time since many Poskim (זרע אמת, מאמר מרדכי, רב פעלים ועוד) say that their time is the whole entire day and even at night in the event one forgot to say them earlier.

Psukei D'zimra

Rav Natronai Gaon (from the 9th century) explained that Psukei D'zimra are recited as a preparation to the Amidah and they are considered part of it. Hence, many poskim wrote that just like women are obligated to pray Amidah they also must say Psukei D'zimra (משנ"ב סי' ע סק"ב בשם רע"א). Rav Elyashiv wrote that women who are tight on time should at least say Ashrei (ראה קובץ תשובות ח"א סי' יד).

Many Sefaradi Poskim argue that since Psukei D'zimra are said only before the morning Tefila they are considered time bound which women are exempt from (ראה אור לציון ח"ב עמוד (מד וילקוט יוסף הלכות לאשה ולבת).

Blessings of Baruch Sh'eamar & Yishtabach

The same concept that we've mentioned above about whether women are permitted to say blessings which are praises would apply here as well. Those two blessings, which are said before and after Psukei D'zimra, are also bound to time since one can only say them up to the fourth hour of the day. Thus according to Hacham Ovadia, women aren't allowed to say them, but according to the Or Letsion (ח"ב) they are permitted (although not obligated), since those blessings are praises and not blessings over a mitzvah. The Ashkenazi approach is to obligate women in those two Brachot. (ראה קובץ תשובות לרב אלישיב ח"א סי' יד).

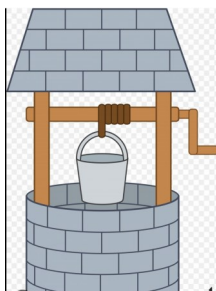
Blessings of Kriat Shema

Just like women aren't obligated to say Kriat Shema because it's time bound, they are also exempt from saying the blessings before Kriat Shema. The blessings after Kriat Shema, Ashkenazi poskim obligate women (משנ"ב סי' ע ס"ב) since it mentions in it that Hashem took us out of Mitzrayim which women must mention that as well. Women should also connect the mentioning of Mitzrayim to their Amidah prayer by saying one right after the other, in what is called סמיכת גאולה לתפילה.

Sefaradim on the other hand are exempt from those blessings. Refer to the above dispute about the blessing of Baruch She'amar to see if they are permitted to say the Kriat Shema blessings.

PARSHAT VAYETZEI- REBUKING AND ITS OUTCOME.

In Parshat Vayeitzei, when Yaakov Avinu goes to the well he finds three shepherds. Yaakov understands that the shepherds are there to water the sheep, but much to his surprise, Instead of giving the sheep water he sees that the shepherds are getting ready to leave. Yaakov then rebukes them by saying: "The day is still ahead of you, it isn't time to gather the sheep. Give your sheep water and food, and then leave!" The shepherds reply politely that they will return when other shepherds will gather, as they cannot move the large rock covering the well by themselves, and only then can they draw water for the sheep.

This is quite an interesting conversation. Yaakov, who just arrived in town, is a complete stranger to these shepherds. What gives him the right to rebuke them so strongly? In

fact, Rashi explains that he went even further and told them that if they are hired shepherds and get paid by the day, they have not completed the day's work and must give the sheep water before returning them to the owner.

We find a similar situation with Lot, Avraham's nephew in Parashat Vayera. When the people of Sedom surrounded his home in demand to hand over their guests, Lot rebukes the people saying, "Don't do this evil thing!" However since Lot was new in town, the people of Sedom say back to him as much: "Get out of here! You just came here, and you're already judging us and telling us what to do??" We see from here that it is not accepted practice for strangers to rebuke to the natives.

However, in Yaakov's situation, not only did he rebuke

PARSHAT VAYETZEI - REBUKING AND ITS OUTCOME.

them, but surprisingly, they responded to him favorably! What is the difference between this situation and Lot's?

Before we attempt to answer, we must first examine how Yaakov speaks to the shepherds. He begins the conversation by warming up to them, calling them 'my brothers', inquiring of their origins, and even plays "Jewish geography" with them by finding common friends, asking if they know Lavan and Nachor, thus causing them to feel closer to him.

However, one may ask that in Lot's scenario, when Lot begs the people of Sedom not to kidnap the guests, he also calls them 'my brothers' but that doesn't change the attitude of the people?

When we pay close attention to the Parsha we can clearly see that there are actually several big differences between the two, which will teach us the correct way to rebuke and when we should refrain from rebuking.

In our Parsha, when Yaakov first speaks to the shepherds, it was well before they were ready to leave the well. Therefore, his friendly gesture to them was sincere, and when the time comes to rebuke them they accept it with good faith. However, when Lot calls them "my brothers" it fell on deaf ears—because it was said at the time that the people were already at his doorstep. Therefore, his words were perceived as a form of manipulation rather than a friendly gesture.

A more obvious difference we see from the fact that when Yaakov rebukes, he does so without an ulterior motive—he has nothing to gain or lose if the Shepherds stay or leave; therefore the shepherds have no reason to reject his words.

On the other hand, when Lot rebukes the people it was with an interest to save the people in his house, whom he dearly cared about, and therefore his words were not accepted as an honest rebuke for the right cause.

Another difference is that in the case of the shepherds, they were not motivated by anything evil, but rather exhibited laziness. In such a case one may rebuke them successfully by being warm and speaking to their hearts. However, in the case of the people of Sedom, they were running to sin. When one is motivated by a sin and is in the heat of the moment, no rebuke could sway him from his desire. In such times, there is only one thing to be done: save the victim. This is

what Moshe Rabenu did when he saw the daughters of Yitro being chased and assaulted by the local shepherds at the well. Moshe didn't rebuke the evil shepherds, but saved the victims because he knew that speaking to an evil person's heart wouldn't work.

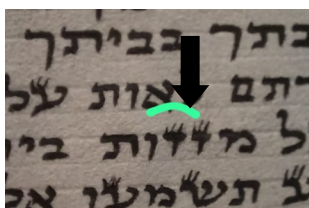
Another possible difference between Yaakov and Lot's circumstances was the amount of people sinning. The Torah says that by Sedom, the entire city came to sin. Rebuking them couldn't possibly work, as they were all afraid to look weak in front of each other. By Yaakov, there were only three shepherds and such a small group has less peer pressure and may be more willing to change.

The above teaches us when and how to rebuke people. We should not rebuke at times that it's unlikely that the rebuke would be accepted and not when it's obvious that we have an ulterior motive; rather, we should attempt to do so only for the benefit of the other.

כתיבה תמה

The correct length of the leg in the letter "ז" should be the amount of "two kolmusim", meaning twice the thickness of the quill. It shouldn't be longer because it might resemble a "י" and shouldn't be shorter as it might appear as a "י".

In this picture the leg is visibly much shorter than that length.

The Biur Halacha (סימן לב סט"ז ד"ה) addresses the question of a leg that is short as the leg of a "י". He brings some who permit such a short leg because it's still a "ז" since the leg comes down from the middle of the head (פרי מגדים). Others feel that such a leg is much too short and just like a short "י" becomes a "י" so does such a short leg in a "ז". (דרך החיים).

In the event a child reads it as a "י" it's surely Pasul, but here in the picture one can permit it since the leg is not as short as the leg of a "י" but rather is in between a "י" and a "ז", and because the leg extends from the middle of the head it is kosher.

Another question one might feel about this "ז" is that it looks a bit like a "ד" since the leg doesn't come down from exactly the middle but is slightly to the right just like a "ד", but the truth is that many Sefaradi scripts are such that the leg doesn't extend exactly from the middle but it comes out a bit from the right just like in this picture. Moreover, when a head is this short such as a regular "ז" it doesn't look like a "ד", hence this "ז" is kosher (הלכה ברורה סי' לו אות לו).

EXCERPTS FROM THE NEW SEFER

אשה יכולה לצאת ידי חובת תפלה בקריאת תהלים במקום שאין לה אפשרות להתפלל תפלת עמידה.

מצות תפלה הובא בספר החינוך (מצוה תלג) בזה"ל: "מצוות עשה לעבוד את השם יתברך שנאמר 'ואותו תעבד' (דברים ו, יג). ונכפלה זאת המצוה כמה פעמים, שנאמר 'ועבדתם את ה' אלהיכם' (שמות כג, כה) ובמקום אחר אומר 'ואותו תעבדו' (דברים יג, ה) ובמקום אחר 'ולעבדו בכל לבבכם' (דברים יא, יג). וכתב הרמב"ם זכרוננו לברכה (מ"ע ה) אף על פי שמצוה זו היא מהמצוות הכוללות, כלומר שכוללות כל התורה, כי עבודת האל יכולה כל המצוות, יש בו כוונה כן פרט והוא שיצונו האל להתפלל אליו. וכמו שאמר בספרי (והיה אם שמוע) 'ולעבדו בכל לבבכם', אי זו היא עבודה שבלב? זו

תפלה. ובמשנתו של רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי, אמרו: מנין לעיקר תפלה בתוך המצוות? מהכא "את יי אלהיך תירא ואתו תעבד" (דברים ו, יג).

ואמנם אין לנו בתורה בזאת המצוה זמן קבוע לעשותה, מפני כן מספקים רבותינו בענין. הרמב"ם זכרוננו לברכה כתב בחבורו הגדול (פ"א מהל' תפלה ה"ב) שמצוה היא להתפלל בכל יום. והרמב"ם זכרוננו לברכה (בס"ה מ"ע ה) תפש עליו ואמר שהתורה לא צותנו להתפלל בכל יום וגם לא בכל שבוע, ולא תיחד זמן בדבר כלל. ותמיד יאמרו זכרוננו לברכה תפלה דרבנן (ברכות כא א) והוא כמספק יאמר, שהמצוה היא להתפלל ולזעק לפני האל ברוך הוא בעת הצרה. גם הרמב"ם זכרוננו לברכה בעצמו כתב שאין מנין התפלות ולא מטבע התפלה מן התורה, ואין לתפילה זמן קבוע ביום מן התורה, אבל מכל מקום חיוב התורה הוא להתחנן לאל בכל יום ולהודות לפניו, כי כל הממשלה אליו והיכלת להשלים כל בקשה", עכ"ל.

ולכן לצאת ידי מצוות תפילה מדאורייתא סגי בתפלה פרטית, כמו שכתב הרמב"ם (פ"א מהל' תפלה ה"ג-ד): "אם היה רגיל, מרבה בתחנה ובקשה. ואם היה ערל שפתיים, מדבר כפי יכולתו ובכל עת שירצה. וכן מנין התפלות כל אחד כפי יכולתו, יש מתפלל פעם אחת ביום, ויש מתפלל פעמים הרבה. והכל יהיו מתפללים נכח המקדש בכל מקום שיהיה. וכן היה הדבר תמיד ממשה רבינו ועד עזרא.

כיון שגלו ישראל בימי נבוכדנצר הרשע, נתערבו בפרס ויון ושאר האומות, ונולדו להם בינים בארצות הגוים, ואותן הבינים נתבלבלו שפתם והיתה שפת כל אחד ואחד מעורבת מלשונות הרבה, וכיון שהיה מדבר אינו יכול לדבר כל צורכו בלשון אחת אלא בשיבוש, שנאמר ובניהם חצי מדבר אשדודית וגו', ואינם מכירים לדבר יהודית וכלשון עם ועם, ומפני זה כשהיה אחד מהן מתפלל, תקצר לשונו לשאול חפציו או להגיד שבח הקדוש ברוך הוא בלשון הקדש עד שיערבו עמה לשונות אחרות. וכיון שראה עזרא ובית דינו כך, עמדו ותקנו להם שמנה עשרה ברכות על הסדר. שלש ראשונות שבח לה', ושלוש אחרונות הודיה, ואמצעיות יש בהן שאלת כל הדברים, שהן כמו אבות לכל חפצי איש ואיש, ולצרכי הציבור כולן כדי שיהיו ערוכות בפי הכל וילמדו אותן, ותהיה תפלת אלו העלגים תפלה שקילה כתפלת בעלי לשון הצהה. ומפני ענין זה תקנו כל הברכות והתפלות מסודרות בפי כל ישראל כדי שיהא ענין כל ברכה ערוך בפי העלג", עכ"ל הרמב"ם.

ויש לחקור אם אחר שתקנו חז"ל להתפלל שמונה עשה ברכות יכול אדם עדיין לצאת בדיעבד בבקשה כמו לפני התקנה, ותהא התקנה רק דין לכתחילה.

ודן בשאלה זו הגר"מ שטרנבוך בתשובות והנהגות (ח"ה סי' לח), וז"ל: "ונסתפקת אם מקיימים המ"ע גם היום באיזה תפלה ונוסח שרוצה, או נימא שחז"ל עקרו שגם מה"ת לא יקיים המצווה אלא בתפלה שמונה עשרה, ויש כח בחז"ל להפקיע ממנו מצוה מה"ת, ודמצינו בתוס' סוכה (ג, ג) ד"ה דאמר) שחז"ל עקרו המצוה באופן שאוכל בסוכה ושלחנו בתוך הבית, שגם מה"ת לא יקיים מצות עשה. ונראה להביא ראיה שגם מה"ת אין יוצאין היום אלא בשמו"ע, הדנה בעירובין (סה"א) אמרו שהבא מן הדרך אל יתפלל שלשה ימים, וכן פוסק הרמב"ם (פ"ד הל' טו): "לפיכך הבא מן הדרך והוא עייף או מיצר אסור לו להתפלל עד שתיישיב דעתו. אמרו חכמים ישיבה ג' ימים ואח"כ יתפלל", וקשה נהי שאינו יכול להתפלל שמונה עשרה בתיקון חז"ל, מ"מ אין לו רשות לבטל המ"ע, והיה לנו לחייבו להתפלל איזה תפלה עם שבח בקשה והודאה לצאת עכ"פ חובתו מה"ת, וע"כ נראה שהמצוה מה"ת מקיימין רק בשמונה עשרה בתיקון חז"ל, ואם אינו יכול להתפלל שמונה עשרה פטור, וכו'.

ובסיים דבריו חילק שאמנם בכל מה שיתפלל בכונת הלב איזה תפלה או תחנה וכגון בקריאת תהלים מקיים בזה את המצוה עשה, וביחוד אם מכון או אומר בפירוש שרוצה לקיים בזה מצות עבודת ה' בתפלה ואז הוא זמן רצון יותר, ואעפ"כ אינו יוצא בזה ידי חובת מצות תפלה רק בתפלת שמונה עשרה בתיקון חז"ל.

והוקשה לי על דבריו אלו שכן נשים דינם שוה לאנשים בחיוב תפלה שהרי מצות תפלה אינה מצות עשה שהזמן גרמא, כדכתב הש"ע (סי' קו ס"א), וז"ל: "ונשים ועבדים שאף על פי שפטורים מקריאת שמע חייבים בתפלה מפני שהיא מצות עשה".

והסביר המשנ"ב (סק"ד): "שכל זה הוא רק לדעת הרמב"ם, שרק זמני התפלה הם מדברי סופרים אבל עיקר מצות תפלה היא מן התורה, שנאמר 'ולעבדו בכל לבבכם', איזו עבודה בלב היא בלב הוא אומר זו תפלה אלא שאין לה נוסח ידוע מן התורה ויכול להתפלל בכל נוסח שירצה ובכל עת שירצה, ומשהתפלל פעם א' ביום או בלילה יצא י"ח מן התורה. וכתב המ"א ש"פ סברא זו נהגו רוב הנשים שאין מתפללין י"ח במיתדות שחר וערב, לפי שאומרות מיד בבוקר סמוך לנטיילת איזה בקשה ומן התורה יוצאות בזה, ואפשר שאף חכמים לא חייבו יותר, אבל דעת הרמב"ם שיעקר מצות תפלה היא מד"ס שהם אנשי כה"ג שתיקנו י"ח ברכות על הסדר להתפלל אותן שחרית ומנחה חובה וערבית רשות. ואע"פ שהוא מ"ע מדברי סופרים שהזמן גרמא והנשים פטורות מכל מ"ע שהזמן גרמא אפילו מד"ס כגון קידוש הלבנה, אעפ"כ חייבו אותן בתפילת שחרית ומנחה כמו אנשים הוהו ותפלה היא בקשת רחמים. וכן עיקר כי כן דעת רוב הפוסקים וכן הכריע בספר שאגת אריה, על כן יש להזהיר לנשים שיתפללו י"ח".

ומפסקו של המג"א שהיקל לנשים לומר איזה בקשה ובזה יוצאות הן תפלת י"ח וכתב שיתכן שלא חייבו חכמים יותר מזה הוקשה לי על דברי התשובות והנהגות דלעיל, שברור שאין הבדל במהות החיוב בין איש לאשה במצוות עשה שאין הזמן גרמא כגון במצוה הנ"ל לתפלה, והרי לפנינו מג"א מפורש שכותב שכשאין אפשרות להתפלל תפלת שמונה עשרה מלאה יאמר איזה בקשה ובזה יצא ידי חובתו מן התורה. (ואף שבהליכות שלמה פ"ב ה"ג כתב שאע"פ שאיסור אכילה קודם התפלה נוהג באשה כבאיש, מ"מ בחצי השעה שקודם עלות השחר מותרת אשה לאכול הוהו ואין חיוב תפלת האשה דומה לשל איש, נראה טעמו שהא דאסרו חכמים לאכול חצי שעה קודם עלות השחר נוגע רק למי שחייב לכתחילה להתפלל תפלה שלמה, ולא לאשה שמותרת לה לכתחילה במקום

הצורך לומר איזו בקשה).

ועוד שנסתרים דבריו מפורשות מפסק הרדב"ז (חלק ו' סי' ב' אלפים קעו) שהמהלך בדרך ימים רבים ואינו יכול להתפלל י"ח, יוצא ידי חובת תפלה מהתורה במה שאומר תפלת הדרך. והוסיף שלכן צריך להתפלל אותה כל יום ויום ויוצא בה ידי תפלה מן התורה דכתיב ולעבדו בכל לבבכם, ואר"ל איזו היא עבודה שבלב זו תפלה. ואין מנין התפלות מן התורה, ואין חיוב התפלה אשר אנו מתפללים מן התורה ואין לתפלה זמן קבוע מהתורה, הלכך זה היוצא לדרך ששאל צרכיו מאת הקב"ה יצא ידי תפלה מן התורה, אבל מ"מ צריך להתפלל אותה בכל יום כעין מה שתקנו לנו להתפלל בכל יום. וכן נמצא שלא כדברי התשובות והנהגות בספר ישועות יעקב (ר"ס ק) שכתב שבעל קרי יוצא ידי חובת תפלה מן התורה במה שקורא ק"ש וברכותיה ואפילו במה שביקר ברכות התורה ומה ידי חובתו מהתורה.

ולמעשה אף שהמשנ"ב הכריע לחייב את הנשים בתפלת י"ח כדעת הרמב"ם ורוב הפוסקים, אולם הבאים אחריו כתבו שלמעשה נהוג להקל דסגי בתפלה אחת קצרה כדעת המג"א, ראה שכתב כן בהליכות שלמה לגרש"ז אורבך (פ"ב הערה ה'), ובאור לציון (ח"ב פ"ז סוף הערה כד) כתב: "אשה המטופלת בילדים ועסוקה בכך כל היום, פטורה לגמרי מן התפילה. והוא הדין לאיש שאם אשה אינה בבית, כגון שהלכה ללדת, והבעל צריך לטפל בילדים ואינו מוצא זמן להתפלל, שפטור מהתפילה משום עוסק במצוה, ואף אינו חייב בתשלומין".

והרב אליהו פאלק בשו"ת מחזה אליהו (סי' יט ס"ק יד) כתב, וז"ל: "שמעתי משמיה דחזון איש זצ"ל דכשנשאל בנוגע לחובת נשים בתפלה, השיב דנשים המטופלות בבנים הרי הן בכלל הני דמבואר בעירובין (סה) דכל שאין דעתו מיושבת עליו אין לו להתפלל, וכמו כן נשים דאין דעתן מיושבת עליהן יש מקום גדול להקל להן לצאת בתפלה קצרה... שיש בלאו הכי דעת המגן אברהם שיש ללמד זכות להן". וכן ראה כן בהליכות בת ישראל (פ"ב הערה ב') בשם הגר"י קמניצקי.

וידועה העדות של רבי אריה לייב בנו של החפץ חיים (מובא בשיחות החפץ חיים ח"א אות כז): "אמי ז"ל כמעט ולא התפללה כל זמן שלא יצאנו מתחת ידיה

